

ČESKÁ TECHNICKÁ NORMA

ICS 77.040.10 **Prosinec 2014**

Kovové materiály - Zkoušení tvářitelnosti - Zkouška porézních a pěnových kovů tlakem za vysoké rychlosti

ČSN
ISO 17340
42 0402

Metallic materials – Ductility testing – High speed compression test for porous and cellular metals

Matériaux métalliques – Essais de ductilité – Essai de compression a haute vitesse des métaux poreux et cellulaires

Tato norma je českou verzí mezinárodní normy ISO 17340:2014. Překlad byl zajištěn Úřadem pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví. Má stejný status jako oficiální verze.

This standard is the Czech version of the International Standard ISO 17340:2014. It was translated by the Czech Office for Standards, Metrology and Testing. It has the same status as the official version.

Národní předmluva

Informace o citovaných dokumentech

ISO 376 zavedena v ČSN EN ISO 376 (42 0358) Kovové materiály – Kalibrace siloměrů používaných k ověřování jednoosých zkušebních strojů

ISO 7500-1 zavedena v ČSN EN ISO 7500-1 (42 0322) Kovové materiály – Ověřování statických jednoosých zkušebních strojů – Část 1: Tahové a tlakové zkušební stroje – Ověřování a kalibrace systému měření síly

ISO 13314 zavedena v ČSN ISO 13314 (42 0439) Mechanické zkoušení kovů – Zkoušení tvářitelnosti – Zkouška porézních a pěnových kovů tlakem

ISO 80000-1 zavedena v ČSN ISO 80000-1 (01 1300) Veličiny a jednotky – Část 1: Obecně

Upozornění na národní poznámky

Do normy byly k Předmluvě a článku 5.3.1 doplněny národní poznámky.

Vypracování normy

Zpracovatel: CTN WOZNIAK, IČ 15492958, Ing. Jan Wozniak, CSc., Ing. Přemysl Berounský

Technická normalizační komise: TNK 64 Mechanické zkoušení kovů

Pracovník Úřadu pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví: Ing. Lubomír Drápal, CSc.

MEZINÁRODNÍ NORMA

Kovové materiály – Zkoušení tvářitelnosti – Zkouška porézních ISO 17340
a pěnových kovů tlakem za vysoké rychlosti První vydání
2014-05-01

ICS 77.040.10

Obsah

Strana

Předmluva 5

Úvod 6

1 Předmět normy 7

2 Citované dokumenty 7

3 Termíny a definice 7

4 Princip 7

5 Zkušební stroj 8

5.1 Druh zkušebního stroje 8

5.2 Zkušební stroj pro rázovou zkoušku padajícím závažím 8

5.3 Servomechanický zkušební stroj pro zkoušku tlakem za vysokých rychlostí 10

6 Zkušební těleso 10

6.1 Příprava zkušebního tělesa 10

6.2 Tvar a rozměry zkušebního tělesa 11

7 Rázová zkouška padajícím závažím 12

7.1 Příprava 12

7.2 Provedení zkoušky 13

8 Servomechanická vysokorychlostní tlaková zkouška 13

8.1 Příprava 13

8.2 Provedení zkoušky 14

9 Výpočty 14

9.1 Stlačení 14

9.2 Tlakové napětí 14

9.3 Křivka napětí-stlačení 14

9.4 Stabilní hladina napětí (s_{pl}) 15

9.5 Konec stabilní hladiny 15

9.6 Deformace na konci stabilní hladiny (e_{ple}) 15

9.7 Absorbovaná energie 15

10 Zkušební protokol 16

Příloha A (informativní) Filtrování naměřených údajů 18

Bibliografie 20

DOKUMENT CHRÁNĚNÝ COPYRIGHTEM

© ISO 2014

Veškerá práva vyhrazena. Není-li specifikováno jinak, nesmí být žádná část této publikace reprodukována nebo používána v jakékoliv formě nebo jakýmkoliv způsobem, elektronickým nebo mechanickým, včetně pořizování fotokopíí nebo zveřejnění na internetu nebo intranetu, bez předchozího písemného svolení. O písemné svolení lze požádat buď přímo ISO na níže uvedené adrese, nebo členskou organizaci ISO v zemi žadatele.

ISO copyright office

Case postale 56 · CH-1211 Geneva 20

Tel. + 41 22 749 01 11

Fax + 41 22 749 09 47

E-mail copyright@iso.org

Web www.iso.org

Published in Switzerland

Předmluva

ISO (Mezinárodní organizace pro normalizaci) je celosvětová federace národních normalizačních orgánů

(členů ISO). Mezinárodní normy obvykle vypracovávají technické komise ISO. Každý člen ISO, který se zajímá o předmět, pro který byla vytvořena technická komise, má právo být v této technické komisi zastoupen. Práce se zúčastňují také vládní i nevládní mezinárodní organizace, s nimiž ISO navázala pracovní styk. ISO úzce spolupracuje s mezinárodní elektrotechnickou komisí (IEC) ve všech záležitostech normalizace v elektro-technice.

Postupy použité při tvorbě tohoto dokumentu a postupy určené pro jeho další udržování jsou popsány ve směrnících ISO/IEC, část 1. Zejména se má věnovat pozornost rozdílným schvalovacím kritériím potřebným pro různé druhy dokumentů ISO. Tento dokument byl vypracován v souladu s redakčními pravidly uvedenými ve směrnících ISO/IEC, část 2 (viz www.iso.org/directives).

Upozorňuje se na možnost, že některé prvky tohoto dokumentu mohou být předmětem patentových práv.

ISO nelze činit odpovědnou za identifikaci jakéhokoliv nebo všech patentových práv. Podrobnosti o jakýchkoliv patentových právech identifikovaných během přípravy tohoto dokumentu budou uvedeny v úvodu a/nebo v seznamu patentových prohlášení obdržných ISO (viz www.iso.org/patents).

Jakýkoliv obchodní název použitý v tomto dokumentu se uvádí jako informace pro usnadnění práce uživatelů a neznamená schválení.

Vysvětlení významu specifických termínů a výrazů ISO, které se vztahují k posuzování shody, jakož i informace o tom, jak ISO dodržuje principy WTO týkající se technických překážek obchodu (TBT), jsou uvedeny na tomto odkazu URL^{NP1}: Foreword – Supplementary information

Za tento dokument je odpovědná komise ISO/TC 164 *Mechanické zkoušení kovů*, subkomise SC 2 *Zkoušení tvářitelnosti*.

Úvod

Porézní a pěnové kovy mají atraktivní vlastnosti vzhledem k jejich unikátní buněčné morfologii. Když se tyto kovy použijí jako součásti absorbující nárazovou energii v konstrukcích automobilů, jsou pro průmyslové navrhování nutné znalosti o jejich tlakových vlastnostech za vysokých rychlostí. Chování porézních kovů a kovových pěn při deformaci za vysokých rychlostí je dosti odlišné od jejich statických vlastností v tlaku.

Zkušební metody pro statickou deformaci v tlaku jsou proto nedostačující pro charakterizaci vysokorychlostní tlakové deformace. Je proto požadována normalizace zkušební metody pro tlakové chování porézních a pěnových kovů za vysokých rychlostí deformace.

1 Předmět normy

Tato mezinárodní norma specifikuje metody pro vysokorychlostní tlakové zkoušení za pokojové teploty u porézních a pěnových kovů s minimální porézností 50 %. Rozsah rychlosti použitelný pro tuto zkušební metodu je 0,1 m/s až 100 m/s (nebo 1 s⁻¹ až 10³ s⁻¹ vyjádřeno počáteční rychlostí deformace, když výška vzorku je 100 mm).

Konec náhledu - text dále pokračuje v placené verzi ČSN.